

ČESKOMORAVSKÝ FOTBALOVÝ SVAZ

HODNOCENÍ VÝKONŮ ROZHODČÍCH PODZIM 2009 – ÚPRAVA JARO 2010

Zpráva delegáta

Smyslem Zprávy delegáta je především získání odborného, ale ve své podstatě subjektivního, názoru delegáta na praktický výkon rozhodčího (R), obou asistentů (AR), případně čtvrtého rozhodčího (4R) (je-li delegován) při utkání, a to nejen z pohledu pravidlových chyb, ale také z pohledu způsobu uplatňování pravidel, fyzické kondice, pohybu, pozičního postavení, vzájemné spolupráce, způsobu signalizace a gestikulace, osobnostních předpokladů. Kromě posuzování výkonu rozhodčích delegát dále sleduje, jak při utkání byly naplňovány platné fotbalové normy, pokyny a předpisy ČMFS. Zpráva delegáta slouží jako úřední podklad pro jednání odborných komisí ČMFS.

Za základní a výchozí známku všech delegovaných rozhodčích (R + AR + 4R) k řízení utkání je považována známka **8 – dobrý výkon**.

STUPNICE ZNÁMEK PRO HODNOCENÍ VÝKONŮ R, AR a 4R.

9,0 – 10,0 Vynikající výkon – (výkon s rozhodujícími klady)

R: známka 9,0 a vyšší je výjimečná, neobyčejná. Výkon rozhodčího musí být bez chyb. Správně vyřeší mnoho těžkých a komplikovaných situací, udělá důležitá a konkrétní rozhodnutí, která kladně ovlivní průběh utkání. Klady rozhodčího se projeví ve způsobu uplatňování pravidel, ve fyzické kondici, v pozičním postavení atd.

AR: aby získal toto hodnocení AR, musí správně vyřešit kritická rozhodnutí, která vedou „rozhodcovský tým“ k úspěchu, (např. signalizování přestupku, který se stal za zády rozhodčího, správné vyřešení složitých ofsajdových situací, příkladná spolupráce – velké množství přestupků hráčů v pracovním prostoru AR včetně správného udělení OT, vyřešení nepřehledné situace v PÚ, atd.)

8,5 – 8,9 Velmi dobrý výkon – (výkon s klady)

R: toto hodnocení znamená, že rozhodčí musí dosáhnout zřetelně pozitivní výkon ve všech hodnotících kritériích. Rozhodčí se může dopustit pouze jedné drobné chyby z hlediska uplatňování pravidel a nemá ani žádné nedostatky ve fyzické kondici, v pohybu, v pozičním postavení, je příkladný v signalizaci a gestikulaci. **Navíc obdrží toto hodnocení** pouze ten R, který v průběhu utkání realizuje takové kladné rozhodnutí, které je důležité pro vývoj, popř. průběh nebo výsledek utkání.

AR: aby toto hodnocení získal AR, pak musí udělat celou řadu dobrých rozhodnutí. Svým rozhodováním a chováním musí být pro R oporou a musí mu dát jistotu. (Pozn.: i nezvednutí praporku je často dobrým rozhodnutím.) **Navíc obdrží toto hodnocení** pouze ten AR, který v průběhu utkání realizuje takové kladné rozhodnutí, které je důležité pro vývoj, popř. průběh nebo výsledek utkání.

8,0 – 8,4 Dobrý výkon – (očekávaný, dostačující výkon)

R: výkon rozhodčího byl vyvážený (měl pozitivní i negativní body v rovnováze), rozhodčí dobře kontroloval utkání, byl aktivní a pozorný, ale dopustil se přitom nejvýše **čtyř** drobných pravidlových chyb, v každém případě pouze ale takové drobné chyby, která je bez vlivu na průběh, vývoj, popř. výsledek utkání. DS je přesvědčen, že rozhodčí je schopen vytknuté chyby v hodnocení odstranit, pracovat na nich a dokáže rady uplatnit v praxi.

K takovému hodnocení nemůže mít rozhodčí žádné další drobné nedostatky v oblasti fyzické kondice, celkového pohybu (např. intenzita, výbušnost atd.), pozičního postavení, taktiky řízení apod. V opačném případě DS hodnotí rozhodčího i při čtyřech drobných chybách minimálně o jeden stupeň níže a to podle závažnosti, tzn. minimálně uspokojivým výkonem.

AR: tohoto hodnocení může dosáhnout ten AR, který se dopustil maximálně **čtyř** drobných pravidlových chyb, v každém případě pouze ale takové drobné chyby, která je bez vlivu na průběh, vývoj, popř. výsledek utkání. DS je přesvědčen, že rozhodčí je schopen vytknuté chyby v hodnocení odstranit, pracovat na nich a dokáže rady uplatnit v praxi.

K takovému hodnocení nemůže mít AR žádné další drobné nedostatky v oblasti fyzické kondice, celkového pohybu (např. intenzita, výbušnost atd.), pozičního postavení, taktiky řízení, vyhodnocování situací v oblasti AR apod. V opačném případě DS hodnotí asistenta rozhodčího i při čtyřech drobných chybách minimálně o jeden stupeň níže a to podle závažnosti, tzn. minimálně uspokojivým výkonem.

Jinak jeho ostatní rozhodnutí musí být správná a přesná, zejména pokud se jedná o ofsajdové situace a ofsajdová postavení.

7,5 – 7,9 Uspokojivý výkon – (body ke zlepšení)

R: rozhodčí neprokázal žádné speciální kvality a dopustil se **pěti až sedmi** drobných pravidlových chyb, nebo jedné závažné chyby, v každém případě pouze ale takové drobné chyby, která je bez vlivu na průběh, vývoj, popř. výsledek utkání. **Stejně jako u hodnocení „Dobrý výkon“ zohlední DS i další ukazatele s případným snížením hodnocením do oblasti neuspokojivý výkon.**

V hodnocení tohoto rozhodčího by se měly objevit návrhy na zlepšení jeho výkonu, doporučení ke zkvalitnění činnosti.

V hodnocení základních kritérií může mít pouze drobné nedostatky – platí i pro AR.

AR: asistent udělal celkově řadu dobrých rozhodnutí, ale přesto se dopustil nejvýše **pěti až sedmi** drobných chyb (bez vlivu na průběh, vývoj, popř. výsledek utkání), jako je nesprávné rozhodnutí o ofsajdu, **obrácené** vyhazování (určení mužstva), kop z rohu / kop od branky, atd. **Stejně jako u hodnocení „Dobrý výkon“ zohlední DS i další ukazatele s případným snížením hodnocením do oblasti neuspokojivý výkon.**

7,0 – 7,4 Neuspokojivý výkon – (horší než očekávaný)

R: rozhodčí se dopustil v utkání jedné hrubé chyby, kterou ovlivnil utkání (branka, PK, ČK), nebo maximálně tří závažných chyb. Při tomto hodnocení je i reálné, **že R má také nedostatky** ve způsobu uplatňování pravidel, v osobnosti, ve fyzické kondici, ve spolupráci s ostatními rozhodčími (AR nebo 4R), v signalizaci, atd.

AR: *jedná se o takový výkon asistenta, který celkově dělal dobrá rozhodnutí, ale zároveň udělal jednu hrubou chybu u důležitého rozhodnutí, která vedla k ovlivnění hry i k ovlivnění hodnocení rozhodčího, nebo se dopustil maximálně tří závažných chyb.*

6,0 – 6,9 Špatný výkon – (chybný výkon)

R: rozhodčí s takovým hodnocením výkonu se během utkání dopustil minimálně dvou hrubých chyb nebo více než tří závažných chyb. Zároveň měl **závažné** nedostatky v ostatních hodnotících kritériích, jako je osobnost, pohyb, signalizace, poziční postavení atd. Delegát také musí specifikovat body ke zlepšení výkonu rozhodčího.

AR: *jedná se o výkon asistenta, který udělal více než jednu hrubou chybu, případně více než tři chyby závažné. Chyby vedly nejen k ovlivnění vývoje, průběhu, případně výsledku utkání, ale měli vliv i na hodnocení výkonu rozhodčího.*

5,0 – 5,9 Velmi špatný výkon – (nepřijatelný výkon)

R: v tomto případě se jedná o výkon rozhodčího, který nebyl v souladu s PF, rozhodčí ztratil kontrolu nad utkáním, ovlivnil výsledek utkání hrubými a závažnými chybami. Jeho výkon neodpovídal dané soutěži. Měl značné nedostatky ve všech hodnotících kritériích.

AR: *toto hodnocení výkonu obdrží ten AR, který se dopustí v utkání většího počtu hrubých chyb, jež měly vliv na výsledek a vývoj utkání. Chyby ve svém důsledku také ovlivnily celkové hodnocení „kolektivu“ rozhodčích. Jeho výkon neodpovídal dané soutěži.*

Hodnocení 4R:

Pokud bude delegován čtvrtý rozhodčí, pak bude jeho hodnocení v rozmezí hodnot **7,0 – 8,2** a to následovně:

8,0 – 8,2 Výkon bez nedostatků

DS zhodnotí činnost 4R podle jeho správného plnění činnosti ve vztahu k osobám v TZ, realizovanému střídání hráčů a všeobecné spolupráci s R a AR.

7,5 – 7,9 Výkon s nedostatky

DS zhodnotí činnost 4R podle jeho nesprávného plnění činnosti ve vztahu k osobám v TZ (četnost), situacím při realizovaném střídání hráčů a všeobecné spolupráci s R a AR.

7,0 – 7,4 Výkon s hrubými nedostatky

4R např. neupozorní rozhodčího na nutnost, popř. nesprávné udělení OT (2ŽK/ČK, OT/ČK, projevy HNCH apod.).

Pokud DS uvede hodnocení s nedostatky (7,0 – 7,9), pak MUSÍ TOTO HODNOCENÍ KONKRÉTNĚ ROZEPSAT, a to na zadní straně ZDS v kapitole 4 – KR (KOMISE ROZHODČÍCH).

V případě hodnocení 8,0 – 8,2 uvede DS pouze hodnotu hodnocení výkonu 4R na přední straně ZDS číselně a slovně a NEMUSÍ se k tomuto výkonu dále vyjadřovat.

Základní kritéria hodnocení rozhodčích – ZDS ČMFS – P2009.

Rozhodčí:

- uplatňování Pravidel fotbalu a signalizace přestupků a způsobů navázání hry
- vyhodnocování chování hráčů a příslušníků družstev - udělování OT
- fyzická kondice a její používání, poziční postavení
- spolupráce s asistenty rozhodčího
- osobnost a celkový výkon

Asistenti rozhodčího:

- uplatňování Pravidel fotbalu a signalizace přestupků a signalizace způsobů navázání hry
- fyzická kondice a její používání, poziční postavení
- spolupráce s rozhodčím
- osobnost a celkový výkon

Základní hodnocení jednotlivých rozhodčích je ten výkon rozhodčího, který je v souladu s fotbalovými normami a Metodickými pokyny, které řeší jednotlivé herní a ostatní situace v průběhu utkání.

Za standardní výkon kteréhokoliv z rozhodčích (R, AR, 4R) je považován takový výkon, kdy DS udělí rozhodčímu známku 8,0.

V případě, že výkon rozhodčího (R nebo AR) je nad rámec standardních povinností, je tento výkon hodnocen jako „lepší“ a delegát tyto kladné okolnosti zhodnotí ve své ZDS.

V opačném případě, kdy výkon rozhodčího (R, AR, 4R) je nižší, než jsou jeho standardní povinnosti, je tento výkon hodnocen jako „horší“ a delegát tyto záporné okolnosti zhodnotí ve své ZDS.

RÁMCOVÝ (příkladový) PŘEHLED CHYB ROZHODČÍHO

Hrubé chyby:

- uznání neregulérní nebo neuznání regulérní branky
- nepotrestání nebo neoprávněné potrestání hráče vyloučením
- nenařízení nebo nesprávné nařízení pokutového kopu
- neudělení druhého OT/ŽK = ČK

Závažné chyby:

- udělení/neudělení OT/ŽK - ve dvou případech (jeden případ udělení nebo neudělení OT/ŽK je pouze drobná chyba), každý další případ, tzn. třetí a další udělení/neudělení OT/ŽK je vždy závažná chyba – (příklad 3x neudělení OT/ŽK různým hráčům = 2 závažné chyby)
 - nenařízení nebo nesprávné nařízení přímého/nepřímého volného kopu pěti a více případech,
 - opakované nedostatky v aplikaci výhody ve hře v pěti a více případech
 - záměna přímého a nepřímého volného kopu v pěti a více případech
- POZOR: chyby se sčítají, tzn., že rozhodčí např. 2x nesprávně aplikuje výhodu + 1x zamění NVK/PVK + 2x nenařídí PVK = závažná chyba**

Drobné chyby:

- chyby, které neměly bezprostřední vliv na průběh utkání a promítly se pouze do kvality výkonu
 - nenařízení nebo nesprávné nařízení přímého/nepřímého volného kopu do čtyř případů
 - opakované nedostatky v aplikaci výhody ve hře do čtyř případů
 - záměna přímého a nepřímého volného kopu (max. ve čtyřech případech)
- POZOR: chyby se sčítají, tzn., že rozhodčí např. 1x nesprávně aplikuje výhodu + 1x zamění NVK/PVK + 2x nenařídí PVK = 4 drobné chyby**

RÁMCOVÝ (příkladový) PŘEHLED CHYB ASISTENTA ROZHODČÍHO

Hrubé chyby:

- neuznání regulérní nebo uznání neregulérní branky v důsledku nesprávného posouzení ofsajdové situace
- neuznání regulérní nebo uznání neregulérní branky v důsledku nesprávného posouzení, zda míč úplně přešel či nepřešel brankovou čáru do branky
- nesignalizování přestupku bránícího hráče v pokutovém území, za který se nařizuje pokutový kop v situaci, o které měl asistent lepší přehled než rozhodčí
- nepotrestání nebo neoprávněné potrestání hráče udělením OT/ČK na základě nesprávného vyhodnocení situace AR

Závažné chyby:

- nepotrestání nebo neoprávněné potrestání hráče udělením OT/ŽK na základě nesprávného vyhodnocení situace AR
- opakované (5x a více) nesprávné rozhodnutí o ofsajdu, vhazování, kopu z rohu, kopu od branky (nedostatky se slučují, tzn. např.: 2x ofsajd+1x vhazování+2x kop od branky)
- nesignalizování přestupku útočícího hráče v pokutovém území, za který se nařizuje volný kop (PVK nebo NVK) v situaci, o které měl asistent lepší přehled než rozhodčí.
- opakované (5x a více) nesprávné rozhodnutí k přestupku hráče, za který se nařizuje volný kop (PVK nebo NVK) mimo pokutové území v situaci, kdy asistent měl lepší přehled než rozhodčí
- 5x a více – nesprávná technika a provedení signalizace

Drobné chyby:

- max. 4x – samostatně – nesprávné rozhodnutí o ofsajdu, vhazování, kopu z rohu, kopu od branky
- max. 4x – nesprávné rozhodnutí k přestupku hráče, za který se nařizuje PVK mimo pokutové území v situaci, kdy asistent měl lepší přehled než rozhodčí
- max. 4x – nesprávná technika a provedení signalizace

POZOR: chyby se tak jako u R sčítají, tzn., že AR se může dopustit maximálně rozdílných čtyř drobných chyb.

Pokyny pro DS k správnému vyplňování zadní strany ZDS ČMFS – P2009.

Zvláštní události – Herní situace, STK, DK, KR.

V těchto informacích DS uvádí veškeré situace, které jsou potřebné pro další jednání v odborných komisích.

Před každou „kapitolou“ DS uvede zkratku (Herní situace, STK, DK a KR – nebo číslo příslušné kapitoly) před samotným popisem, aby každá složka řídicího orgánu, pro který je informace podávána, měla ihned při pohledu na tuto oblast ZDS jasno, zda je některá z informací určena právě této složce.

KR – herní situace

DS se vyjadřuje k těm herním situacím, které měly vliv na výkon rozhodčích, ale pouze v případě, že se jednalo o závažné a horší nedostatky rozhodčích s vlivem na jejich celkové hodnocení.

Dále se musí DS vyjádřit především k neoprávněně nařízeným či nenařízeným PK, vyloučeným a nevyloučeným členům družstva, neuznání regulérní branky či uznání neregulérní branky, případně k dalším sporným situacím.

DS se musí vyjádřit i ke správně nařízenému PK, stručně popíše situaci (v případě PK - správně nebo nesprávně nařízenému), která předcházela nařízení PK včetně správně popsaného přestupku provinivšího se hráče, zda byl udělen provinivšímu se hráči OT, samozřejmě se správným popisem a výsledek utkání po provedení PK (změna stavu).

Samostatně uvede DS střelce branek v takovém pořadí časů, jak byly branky v utkání docíleny a to včetně informace, zda se jednalo o branku z PK, popř. o branku vlastní.

Dále se DS vyjádří k nahlášenému zranění hráče nebo hráčů a to následovně:

Pouze v případě, že po skončení utkání je oprávněnou osobou nahlášeno rozhodčímu zranění hráče nebo hráčů a rozhodčí je požádán o uvedení této skutečnosti do ZU, je DS následně povinen ve ZDS uvést: identifikační údaje o zraněném hráči, popis zranění vlastními slovy včetně uvedení místa zranění (pravý kotník, hlava, apod.), jakým způsobem došlo ke zranění (např.: v souboji o míč bez porušení PF, bez zavinění soupeřem – špatné došlápnutí), popř. kdo zranění způsobil, kdo zranění oznámil, informace o střídání popř. odstoupení ze hry nebo dohrání utkání tohoto zraněného hráče (hráčů).

V této kapitole se vůbec nepopisují drobné chyby rozhodčích a vůbec herní situace typu:

- **rozhodčí správně nařídil** kop od branky, **správně uplatnil** výhodu ve hře, **správně určil** vhadzující mužstvo, **správně udělil** OT a další podobné momenty z utkání, které mají být vyhodnoceny a promítnuty do hodnocení rozhodčího na jiném místě ZDS, toto se týká i činnosti AR

STK – události, vybavení

DS zde uvede veškeré informace, týkající se STK, tj. pořadatelské služby, předání ZU v dostatečném časovém předstihu před zahájením utkání, vybavení hřiště, vybavení kabin hráčů a rozhodčích, námitek ze strany klubů směřující k STK, funkčnost a činnost rozhlasu (hlasatele), provedená nápravná opatření před, v průběhu a případně i po skončení utkání, apod. a to pouze v případě, že je nějaké negativní zjištění!

DK – disciplinární provinění

DS zde uvede pouze informace o počtu udělených OT v poměru (např. ŽK – 4/2+ 2ŽK/ČK 0/1), při udělení OT/ČK – v tomto případě přesný popis přestupků vyloučených členů a příslušníků družstva s uvedením jména a příjmení provinivší se osoby, rodné číslo, příslušnost k mužstvu a chování této osoby po udělení ČK (vyloučení z dalšího průběhu utkání). **V případě, že se jedná o udělení OT 2ŽK/ČK**, musí DS uvést i informaci, kdy a za jaký přestupek byl udělen první OT/ŽK.

Dále uvede DS doslovný text námítky, která je zapsána v ZU a popíše vlastní pohled na takto uvedenou námítku, **dále uvede veškeré přestupky pořadatelské služby** vyvolávající disciplinární jednání v odborné komisi, a **veškeré skutečnosti, které se staly před, v průběhu i po skončení utkání, které by měla následně řešit DK.**

KR – informace jen pro KR

DS zde popíše hodnocení 4RO (pouze v případě nedostatků ve výkonu) a veškeré postřehy, které chce (považuje to za důležité) sdělit KR a to jak o událostech při řízení utkání, které nenapsal do hodnotící zprávy, nebo informace, které vypovídají o rozhodčích, aby KR měla ucelený názor z celého utkání. Tyto informace již dále neovlivňují konečné hodnocení, které DS udělil, ale jsou jen dokreslujícím materiálem pro KR.